

Del codi al carrer. Que la Declaració sigui un camí, no només una idea

Publicat per [Roser Mendoza](#) [1] el 05/09/2025 - 09:30 | Última modificació: 30/03/2026 - 07:38

Ve d'aquí: [Quan els codis xoquen amb els calendaris | Interacció \(diba.cat\)](#) [2]

Quan la política cultural local comença amb un mapa obert

En una jornada de treball amb tècniques culturals d'arreu del territori, algú desplega un gran plànol sobre la taula. No és el mapa d'una ciutat, sinó una representació dels eixos de la Declaració de Barcelona. Una de les assistents apunta: "Potser aquest codi és això, un mapa: marca paisatges, però no dibuixa recorreguts. Això ens toca a nosaltres". El silenci que segueix no és de dubte, sinó de reconeixement: ningú més que el món local pot decidir com travessar aquests territoris conceptuals.

Però perquè això passi, calen condicions. I la primera és simbòlica: deixar de veure la Declaració com un text aliè i començar a llegir-la com una brúixola capaç d'orientar processos propis. Si es manté com un document inspirador però inaccessible, serà només un paper més a la paret, decoratiu i estèril. Però si s'apropa a les tensions reals, pot ajudar a revisar relacions de poder, formes de participació, prioritats pressupostàries i criteris d'equitat territorial.

També cal una condició institucional: que l'estructura municipal reconegui espais i temps per a la reflexió estratègica. Si tot es redueix a executar el pressupost abans del 31 de desembre, no hi ha brúixola que serveixi. La política de drets necessita ritmes més lents i àmbits de treball més estables, on les declaracions puguin ser llegides, discutides i reinterpretades col·lectivament.

En aquest aterratge, el paper de la Diputació també pot ser rellevant: com ja fa en l'àmbit ambiental, podria incorporar criteris de drets culturals a les convocatòries de subvencions. Ara bé, això només tindria sentit si es combina amb un rol facilitador —des del CERC o altres espais— que acompanyi els municipis amb formació i recursos pràctics, evitant que la brúixola es converteixi en més paperassa.

Fer viva la Declaració implica llegir-la, reinterpretar-la i activar-la des de les realitats municipals.

A partir d'aquí, es poden activar accions concretes. No cal esperar un manual:

- Obriu el codi en una reunió d'equip i llegiu-ne un fragment. Pregunteu-vos què vol dir en el vostre context. Pot semblar anecdòtic, però és així com comença a caminar qualsevol marc conceptual.
- Feu-lo servir en espais deliberatius: taules de cultura, comissions de seguiment, processos participatius. Utilitzeu-lo per revisar si les pràctiques actuals promouen drets o els erosionen.
- Traduïu-lo en criteris de convocatòries, licitacions o subvencions. Si el text parla de justícia cultural, equitat territorial o drets lingüístics, això ha de tenir conseqüències en com es distribueixen els recursos: no és el mateix un cartell penjat que un pressupost que obre camins nous.
- Feu-lo servir com a palanca per repensar rols i lideratges. Sovint els drets culturals exigeixen canvis en qui decideix, amb qui es fa la programació, a qui s'escolta. La brúixola no només indica direccions, també qüestiona qui traça les rutes.

Ara bé, no tot depèn dels municipis. Si demanem a l'administració local que el faci viure, també podem demanar a les autores de la Declaració que el facin assumible. Que evitin la jerga innecessària. Que acompanyin el text amb guies de mediació, materials pedagògics i exemples contextualitzats. Que reconeguin les condicions reals del món local. Perquè la brúixola, per ser útil, ha de poder-se llegir des de la realitat de qui ha de caminar.

Perquè sí, els drets culturals no viuen sols en els textos. Però tampoc viuen només en les intencions. Necessiten camins. I aquests camins s'han de traçar des del territori, a partir de preguntes sinceres, tensions acceptades i voluntats col·lectives.

La Declaració només tindrà sentit si algú, en algun lloc, desplega el mapa, assenyala un punt i diu: "comencem per aquí".

Referència

Culturopolis (2025). *Declaració de Barcelona pels drets culturals: Codi font 1.0.(esborrany per a consulta pública)*. Diputació de Barcelona. <https://www.diba.cat/ca/web/culturopolis> [3] [[PDF Codi Font](#)] [4]]

Categories: Article

Categories: Articles i anàlisi

Etiquetes: drets culturals

Etiquetes: planificació cultural

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: desenvolupament territorial

Etiquetes: participació cultural

- [5]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2025/09/culturopolis-codifont-3>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/mendozahr>

[2] <https://interaccio.diba.cat/blogs/2025/09/culturopolis-codifont-2>

[3] <https://www.diba.cat/ca/web/culturopolis>

[4] <https://www.diba.cat/documents/d/culturopolis/declaracio-de-barcelona-pels-drets-culturals-codi-font-1-0-pdf-1>

[5] <https://interaccio.diba.cat/node/10132>